

SJEZD / NEJEN / EVANGELICKÉ MLÁDEŽE

PROSTĚJOV, 3.-5. ŘÍJNA 2008

PÁTEK

17:00 výtvarno • L. a R. Férový, M. Zajíčková
výroba lakrosových holí • M. Šmidt
sportovno • J. Vlček

16:00 - 19:00 • Čajovna s deskovými hrami

19:30 - 00:00 • PUB (pojdte u nás pobejt)
• David Šorm

20:00 Zahájení + pobožnost • Filip Keller

20:30 Bitva u Lipan • divadlo Polárka

22:00 Zakončení dne • Jan Jun

SOBOTA

9:00 pobožnost • Prostějovská mládež

9:15 Jsme jiní, jsme stejní aneb kdo zabil kvůli
klobučku • Martin Balcar

10:00 Hudební dílna • Ladislav Moravetz

Dějiny ČCE očima Medvídky Pú

• Jaroslav Pechar

V žití tvém přibývá dalších let

• E. Grollová, D. Michal

Návrat do Červeného města (film

s diskuzí) • Tomáš Hubáček

10:30 Vzdor tomu věřím • Jaro Krivohlavý

Až se Tě Tvůj syn zeptá • Jiří Tengler

O partnerství • Dana Rabiňáková

14:00 Hudební dílna instrumentální (OSO plus)

• Ladislav Moravetz

Jak se stát evangelikem • Radka Včelná

Výtvarná dílna diakonie ČCE s klientem

• Petr Hejl

Křesťan a psycholog v jednom těle

• Jaro Krivohlavý

Moje zápisky z války • Jiří Tomeš

Homo-emo-squatto sapiens

• Miki Erdinger

Staré a nové hříchy - upgrade nebo

remake • Ondřej Halama

A já bych tolik chtěl... • Tomáš Řehák
Procházka po městě s průvodcem
Z cirkve jsem vyšel, sektami prošel...
• LAMPA

14:00 - 21:30 • Čajovna s deskovými hrami

14:30 Fotbal, volejbal

Basketbal • David Šorm

16:00 Bouře nebo klidná plavba • Ivan Ryšavý

Vzpomínky na 50. léta • Petr Jankovský

Partnerství aneb ORTel na celý život

• Marie a Jiří Ortovi

Písně, písničky a víry • Tomáš Najbrt

Písničky z Bratrstva • Ben Skála

Divadelničení • účastníci divadelního
kurzu

16:30 Fotbal, volejbal, basketbal

18:00 - 00:00 • PUB (pojdte u nás pobejt)

• David Šorm

18:30 Bazén

19:00 Citadela Miroslav • Částek

20:00 dražba loga Sjezdu

20:30 koncert • Timudej

22:30 zakončení dne+pobožnost

• Roman Mazur

Horolezecká stěna v 11:00, 14:00, 15:00, 16:00,
17:00 a 18:00

Denní modlitby v 7:30, 13:30 a 22:30

Zpovědnice probíhá během celého Sjezdu
a po Denních modlitbách

NEDĚLE

9:30 bohoslužby • H. Chroustová, M. Fér

Fwd:Re: **GENERACE**

bratrstvo

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické. Redakční kruh řídí Filip Keller.

Grafická úprava Štěpán Bartošek, technická redakce Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangelnet.cz>

Celoroční předplatné 200,- Kč, jednotlivé číslo 20,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.

ROČ. 49/2008 ČÍSLO VII

ISSN - 1213-9351

bratrstvo

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 49/2008

7

ODPUŠTĚNÍ

Hinduismus a násilí | Seznamujeme rodiče | Když je míč šišatý

Čtení: Rt 4,1-13

Kdo má rád happy end, tak ten se dnes dočkal. Příběh ale dost jasně ukázal, že ke šťastným koncům se člověk nedostane podle hesla: Kdo si počká, ten se dočká. Přicházely obtíže a Rút je překonávala. Pravda – metodami někdy dost podivnými. Jako by v předjímce Pavlova: Vy jste byli povoláni ke svobodě, bratři. Jen nemějte svobodu za příležitost k prosazování sebe, ale služte v lásce jedni druhým. (Gal 5,13) Tak i Rút šla až na kraj toho, co může člověk dělat, když je v nouzi. Nebylo to ale pro prosazování sebe, protože kdyby přestala hledět na svou tchýni, tak se mohla mít dobře mnohem dříve. Lidé to viděli a Bóaz to shrnul do slov: „Všechn můj lid v bráně ví, že jsi žena znamenitá!“ (3,11).

A nejen to. Není to jen milosrdenství, ale i fakt, že Rút netáhá do Izraele pohanské praktiky svého rodného Moábu, ale že se řídí zákony platnými v Izraeli. Tedy obecně řečeno – Rút poslouchá izraelského Boha. Rút pro řešení své a Noeminy existenční nouze použila řešení na první pohled až neslušné – přilehnout ke spícímu Bóazovi. Když člověk slyší, že Rút vlezla cizímu chlapovi do postele, tak se mravokárcům zjeví všechny chlupy na těle. Ale není to tak jednoduché, že by nalíčená a navoněná Rút Bóaze svedla a jemu pak (jako slušnému člověku) nezbylo, než si jí vzít. Rút opravdu

požádala Bóaze o sňatek, ale Bóaz měl stále šanci odmítnout a i ta její žádost nesla podstatné rysy klasického židovského zasnubního obřadu.

Protože se Rút nechala i v tak obtížné životní situaci omezit ve výběru možných řešení oněmi dvěma pomyslnými hranicemi – tedy tím, že to nedělala jen pro své dobro a že stále kladla důraz na poslušnost Božím rádcům – tak pisatel její jednání hodnotí v konečném součtu kladně. A my tato dvě její omezení, která v okamžiku, kdy platí obě zároveň, opravňují použít i takovéto řešení, známe jako „dvojpříkázání lásky“ k Bohu i k lidem. Vždyť toto „dvojpříkázání“ sám Ježíš shrnul slovy: „To číš a budeš živ.“ Takhle jedná i Bóaz – stále se snaží vyvažovat svoji touhu pomoci s Bohem stanovenými pravidly pro život. Proto ta štrapáce s bezejmenným příbuzným. Tomu ale záhy došlo, že pomáhat bližním není zas tak jednoduché – a raději z toho všeho vycouval. O pole by asi stál, ale přivést si domů další manželku, to už by byla dost silná káva. Nemusel to být lakomec. Je snadné si dočela lidsky představit tu situaci, když by přišel domů a jen tak by mezi řečí manželce oznámil, že si vzal druhou manželku. I když mnohoženství nebylo v té době nic neobvyklého, asi by to klidu v domácnosti nepřidalo, protože to, že to vždycky neklapalo, víme třeba z příběhů o Jákobovi. Ne, když si to pořádně promyslel, tak vidí, že on této možnosti opravdu nevyužije.

I vzal si Bóaz Rút a stala se jeho ženou. A byla svatba, jedli, pili, hodovali, dobrou vůli spolu měli a žili spolu šťastně a jestli neumřeli, žijí spolu dodnes. Tak nějak se to píše v pohádkách, jako by svatbou skončily všechny starosti a začínalo období sladkého užívání si trvalých radovánek, ale nechtě. Tenhle příběh ale tady ještě nekončí. Dobré příběhy nekončí ani smrtí těch, kteří v nich hráli hlavní roli. Ale o tom příště. ■

ODPUŠTĚNÍ S LÁSKOU

Pavel Jun

Žil jsem klidným životem spořádaného farského dítěte. (I když...) Ale to se měnilo – o prázdninách. Jezdávali jsme k babičce na samotu do lesů, kde žili také tři bratrance. A s nimi se užilo tolik dobrodružství! Pamatuji si, že jsme například jednou vypouštěli sousedům rybník. To se dělá snadno! Připlížíte se zezadu od lesa, vytáhnete ze stavidla jedno prkýnko, pak druhé..., voda začne odtékat, vyndáte ještě jedno prkýnko a voda už se valí.

Ale...! Voda se valí – a pak už není snadno dát prkýnka zpátky! Dobře si pamatuji ten pocit hrůzy – že se nám vodu nepodaří zastavit. Že všechna voda vyteče! A všechny ryby v rybníku leknu! A sousedi večer přijdou a...!

Odpuštění jako od-pouštění

Mluvíme letos o konfliktech, začali jsme už konečně mluvit o tom „co s nimi“, co se dá dělat s tím, když se hranice s druhými lidmi začínou podobat *trhlinám* nebo dokonce *bojovým frontám*. Posledně jsme mluvili o „smlouvě“.

Teď máme mluvit o **odpuštění**.

Vypadá to jednoduše. To je jako když vytáhnete prkýnka ze stavidla rybníka... Odpustit – to je od-pustit – to je pustit (prostě) dál, pryč. Prostě jen necháte to, co mělo v sobě velké napětí – odplavat. To musí jít samo. Rychle se to řekne a často i udělá: tohle nemohu a nebudu snášet, tohle musí pryč, tohle musí zmizet z mého života, kvůli tomuhle vidím rudě, poutá to moje myšlenky a krademí to čas, tak na tohle už myslet nebudu, na tohle zapomenu, tohle nechám být...

Od-pustit – to se zdá být stejně prosté jako vypustit rybník.

Od-pustit zlé, neztratit Tebe

Ale... Je v tom ale jedna naprosto zásadní potíž.

Ta potíž není v tom, že to nemusí jít snadno (prkýnka ve stavidle rybníka se někdy pod tlakem vody vzpřímí a musíte je těžko páčit). Na něco se opravdu těžko zapomíná. Hlavní potíž je jinde: jak to udělat – abych pustil to zlé, aby zmizelo to napětí, které se nashromáždilo mezi námi, ale – aby mi to neodneslo Tebe! Jak to udělat?! Abych při od-pouštění neztratil Tebe?

Odpuštění pouze s láskou

Jde o to, proč se od-pouštění děje a kdo při něm asistuje.

Proč my jsme vlastně tenkrát ten rybník vypouštěli...? No, tenkrát to prostě jen tak někoho napadlo. Připadlo nám to jako dobrý nápad. (Dnes vůbec nechápu proč).

To je rozhodující: *proč se od-pouští* a kdo při tom asistuje. Při od-pouštění nesmí asistovat hněv, uraženost, a strach z (emocionální) bolesti! „Ab-solvo te“... „propouštím tě...“ rozvazují to, co tě svazovalo, to se nesmí říci se vztekem, uražeností a strachem z bolesti. Jen pak má odpuštění svůj dobrý smysl.

A pak je potřeba něco jako „hlubinné prostorové vidění“, jak ho má Bůh. (Bůh se vždy dívá srdcem a k srdci). Říká se tomu láska: ta dokáže odlišit – to, co se stalo... – a Tebe. Láska znamená, že si uchováš zásadní radost z toho, že jsi Ty, že se té radosti nechci vzdát... i když život s Tebou také někdy (hrozně) bolí a je plný napětí. Při od-pouštění musí být láska. Tohle je láska: Touha – Tebe přidržet – a zlé odpustit.

Tedy: Při odpouštění musí asistovat láska.

Tohle je láska: Touha – tebe přidržet – a zlé odpustit.

A patří k tomu ochota nést bolest. (Taky proto je dnes tolik samoty, že bolest se nenese... a s bolestí se od-plavuje i ten druhý.) ■

ODPUŠTĚNÍ - A TO JE JAKO CO?

Bohdan Pivoňka

téma

A taková nechápavá reakce by mohla přijít od kteréhokoliv z vězeňských klientů, protože odpuštění a vina jsou ve vězení emočně značně zatížené pojmy. Začněme vinou, protože pouze tam, kde si je člověk vědom jejího rozměru a svíravého napětí, lze trochu zlověstně atmosféru „odpustit“, povolit zatažený ventil, umenšit přetlak; jinak není odpouštět co, chybí proto podklady i účel!

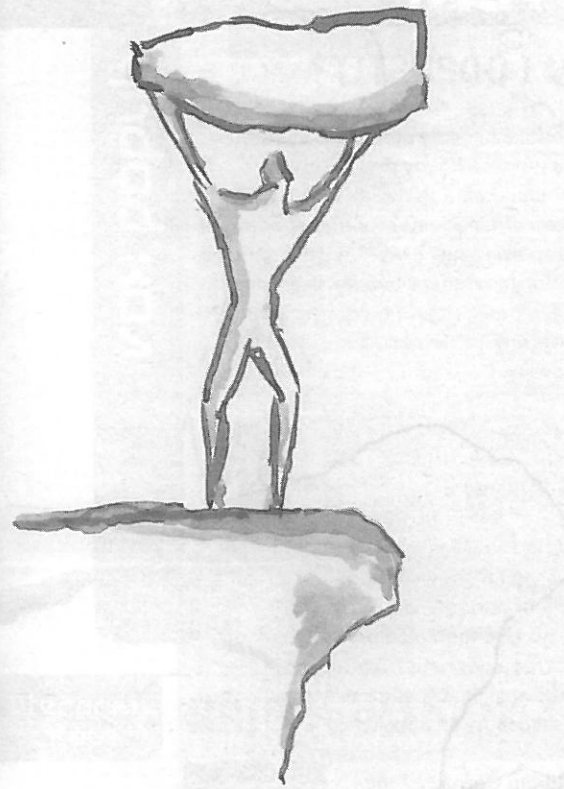
Většina vězeňské populace si svíravé napětí viny nepřipouští. Nemohu odpovědně konstatovat, zda o vině ví, či nikoliv: to bych už byl zase v pokusu srdeční introspekce, náležející přece jen Jednomu. Důvody nevnímání, prezentované ignorance, jsou lidsky pochopitelné. Ten první, nejrozšířenější, se dá vyjádřit omluvným a vyhýbavým: „Já nic, já muzikant“. Vždy se dá osobní „nehoda“ na někoho či na něco svést. „Vytáh na mě kudlu, tak co jsem měl dělat?“, „Kdyby to neudělal, moh bejt naživu“. „Vlastně ani nevím, co se stalo...“ Jeden takto nevinný: „Chodil jsem si k farářovi pučovat, vždycky mně pomohl, nevím, co ho tentokrát popadlo, že prý mně nepučí. A najednou se všechno kolem nějak zamotalo, měl jsem tmou před očima – a on tam ležel. Nebyl mrtvej, eště žil asi 14 dní, svědčil proti mě ... já ho přece nechtěl zabít, ale on si to způsobil sám...!“

I druhý důvod zlehčení viny je logický. Víte, jak se žije s vinou? Jsme poměrně hodní, slušní – a i tak nám vzpomínky na to, co jsme zbabrali, dají dost zabrat. Aspoň mně. Teď si představte, že toho máte na svědomí víc. Svědomí, prevít, přece jen žije, i když ne naplno, potajmu a občas zákeřně „zezadu“ vyběhne... Jedinou obranou je skutek výrazně zlehčit, ne-li popřít. Podobně, jak jsem o tom mluvil

před chvílí: „Vlastně se tak moc nestalo. Vlastně by mně mohl poděkovat“ (jiný člověk mordýř o jiném farářovi), „chtěl bejt svatej, tak sem mu k tomu pomoh...“

A teď hovoříte o odpuštění, když ani vina není jasná! Že by měl on někomu odpustit? Proč? Nepotřebuje to, už si to vyřídil. Pěstmi různého kalibru – a ostatní si zajistí v base, tam vládne přísný řád druhého života (jev tzv. prizonizace), kdo se vzepře, hned to pocítí. Že se proti někomu provinil? Kdo o tom rozhodne? Nějaký soud? A soudci, víte jací jsou: pan Krejčíř a další jsou dokladem, že věci stojí jinak. Jiná autorita? Politici? Dovolte abych se zasmál. Bůh? Kde? „A jak mě mohl nechat udělat teda to, z čeho mě viní a zač tady sedím?“ (konkrétní případ).

Že by měl odpustit někdo jemu? Kdo se o to prosí? – a následuje výčet toho, co jeho manželka/milá/družka/syn/dcera udělali proti němu, jak se na něm podepsali, jak jsou nevěrní/neteční/nevděční, když jim chtěl zajistit budoucnost. Že někoho obral o majetek? Co je to majetek? Z nedávného rozhovoru ve věznici, vypráví odsouzený, přítomný při besedě s místním kaplanem za přítomnosti hlavního kaplana: „Přijdu k vám domů a máte na stole krásný zlacený pohár; vy vidíte svůj pohár; já vidím zlatý pohár, který patří tomu, kdo ho má.“ Že někomu ublížil? A to je jako co? „Vždyť to byl lump, dřív nebo později by tak dopad stejně!“ Že někomu vzal nejen majetek, ale i blízkého člověka, lidi? Většinou mlčení, jistá zarputilost, měnící se v rozpačitost: na to se „v akci“ nemyslí. Mysl páchajících je krátkozraká, upřená na jednu věc, na cíl, kterého je nutno dosáhnout, okolí je buď „v mlze“ (doslova podle některých trestaných), nebo jako pouze v „bočním

vidění“. Že někomu vzal to, na čem život druhého spočíval, že jej zbavil štěstí, radosti, lásky – takové poznání se rodí teprve ve vztahu, když s ním někdo se zájmem hovoří, když se od něho neodtáhne, když se třeba vedle všeobecně humanistických motivů nenápadně ozve hlas víry... Ale to už bychom se dostali k teologii.

Odpuštění je tudíž v naší společnosti slovem snad nejméně frekventovaným: není na to doba, nejsou lidi. Je čas akce, útoku, agrese, ale i dynamického pohybu zpět, obrany, obhajoby, cíleného úhybu a zpětného výpadu. Je čas vrácení facky, nikoliv nastavení druhé tváře.

I pro odpuštění nám chybí sensorium. Obzvlášť v našem geoprostoru. Zatímco v některých okolních – řekněme tradičně „západních“ – zemích se stává základním kritériem výkonu trestu otázka vyrovnání pachatele s poškozenými a jeho odva-ha požádat je za odpuštění (pokud je ještě koho žádat, jinak i obecně zástupně jiné, třeba představitele obce či veřejnosti), je u nás tato otázka „mediace ve výkonu trestu“ popelkou. Obecným trendem je „zavřít prevíty až zčernaj“, nechat je jejich osudu a maximálně zajistit, aby svůj skutek dostatečně „vyplatili“ odškodným ve prospěch postižených. Z hlediska vězeňského kaplana je to zou-fale málo....

Takže: vězení samo o sobě nikoho nenapraví. Obrat může následovat, když dotyčný má důvod chtít něco změnit. Aby změnit něco chtěl, potřebuje zjistit, že něco základního není v pořádku. Že není s člověkem něco v pořádku, k tomu vede víra, zároveň ovšem s ujištěním, že existuje cesta ven z pokaženého života. Tohle ujištění může člověk přijmout, když ho má někdo rád, tj. když mu někdo naznačí, že jej to neotravuje s ním hovořit, že to třeba za to stojí, že to i pro něj něco znamená. Přes tenhle lidský zájem, běžně ve vězeňských podmínkách nemyslitelný, lze naznačit, kde je jeho původ. Tak se pomalu i lidé v kriminále dostávají ke skutečnosti odpuštění. Že je potřeba s ním počítat. Že je potřeba odpuštění znovu zavést do mysli a do srdce. Když se pak jako protržená hráz provalí všechno to zapírané, nevnímané, zakrývané, tušené, najednou je toho tolik, že jsou z toho i zkušení pastoři naměkko. A ti do té doby bohorovně zjišťují, že je jim tolik co odpouštět, a najednou je jasno, netřeba vysvětlovat, snad jen modlit se a děkovat. ■

Ilustrace Ema Medková

ODPUŠTĚNÍ

anketa

CO BYSTE (SI) NEDOKÁZALI ODPUSTIT?

Martin Bursík,
ministr životního prostředí

Je toho víc. Například nedokážu pochopit, že se někteří lidé nazajímají o své děti. Sobě bych to samozřejmě neodpustil, ale je to úvaha čistě hypotetická – rozhodně bych se toho nedopustil. Nebo kdybych nějak ublížil mámě. Ale těžko bych si odpouštěl i mnohem menší prohřešky: třeba kdybych přišel nepřipravený na jednání a zavinil tím něco zlého. Vůbec nejhůř se odpouštětí zlé úmysly.

nedokážu nikdy úplně zapomenout na některé křivdy nebo pomluvy z minulosti – tak nevím, odpustila jsem jim, nebo ne? Znamená odpustit „zapomenout“? Myslím, že je strašně důležité přiznání, uvědomění, že se něco stalo. Pokud problém zůstane popřený, může mezi lidmi strašit navěky.

Íjáček,
kamarád
medvídky Pú

Stokorcový les je moc malý na to, aby si v něm lidé neodpouštěli.

Když tu chceme žít pohromadě, je potřeba odpustit i Tygroví, že je takový skákavý, ať už si o tom Králíček myslí cokoliv.

Jaro Křivohlavý,
psycholog

Řekl mi jeden ateista: „Kdybyste věděli, vy křesťané, jakou ohromnou moc máte v odpouštění, byli byste šťastnými lidmi“. V přátelství a manželství je odpouštění kriticky důležitým momentem úspěchu. Ví, jak to je těžké. Musel jsem odpustit jak gestapu, tak StB, straně a vládě i řadě dalších mocipánů – a bylo toho hodně – abych mohl dál žít v pokoji. S odstupem let mohu říci: „Vyplatilo se to“.

Milena Černá,
ředitelka Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové

Jako je nekonečný řetěz dávání darů, tak je nekonečný řetěz odpouštění. Oba vytvářejí kruhy, do nichž je možné vstoupit a užívat si dobrého svědomí a čisté radosti. Neodpustit znamená připravit si velké trápení. Dříve jsem říkala, že bez pokání není odpouštění. Že člověk, který způsobí druhému bolestivou křivdu, má uznat svoji vinu a prosit o odpouštění. Dnes vidím bezpodmínečné odpouštění jako základ křesťanské víry.

Karolína Kamberská,
folkové duo Sestry Steinovy

Vlastně nevím, co je pravé odpouštění. Někteří lidi mám moc ráda, ale přesto

vox populi

Ptali jsme se v Brněnském seniorátu.

1. Nedokážu (nebo je hodně těžké) odpustit člověku, který ubližuje s úmyslem ublížit a o mé odpouštění se neprosí.
2. Zatím se mi nestalo, že bych nedokázala něco odpustit. Znáám ale jednoho kluka, kterému jednou řekl jeho tatka něco dost hnusného a on mu to nikdy neodpustí. Prostě mu to nedokáže odpustit.
3. Nedokázala bych odpustit, kdybych se někomu s něčím svěřila pod záminkou totální mlčenlivosti a ta dotyčná osoba by to někomu řekla. Nebo bych neodpustila někomu, kdo by ublížil mé rodině, mým přátelům nebo mně.
4. Nedávno se mi stalo, že moje nejlepší přítelkyně mně a mým kamarádkám lhala, že byla nemocná, ale přitom chodila za školu. A když se konečně odhodlala přijít do školy, dívaly jsme se na ni skrz prsty. Dokonce kvůli mně přešla i na jinou školu. Jinak bych nedokázala odpustit ani kdyby mě někdo podvedl nebo ošklivě pomlouval.
5. Nedokázal bych si odpustit to, kdybych něco ukradl, někoho zabil nebo bral drogy.
6. Asi bych nedokázala odpustit někomu, kdo by udělal něco strašného a vůbec by toho nelitoval. Naopak by se tím vychloubal.
8. Těžko říct. Modlíme se „odpusť nám...jako i my odpouštíme“ takže bychom asi měli dokázat odpustit všechno (i když třeba ne hned).

Otázka příště: „S čím se nedokážete smířit?“

Odpovědi na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 20. 9. 2008

literární citace

HŘÍCHY VĚTŠÍ NEŽ BOŽÍ SLITOVÁNÍ?

Sestro moje,“ řekl kněz tiše... /.../ „Tak hříšná nejsi, dítě, abys zapomínala, že stejně, jako dovede Bůh zbavit lidské tělo malomocenství, může očistit tvou duši od hříchu –“ „Ach, já nevím,“ vzlykala Kristina... /.../ Bála jsem se, když jsem stála s Erlendem před dveřmi kostela a kněz nás oddával – bála jsem se, když jsem s ním šla dovnitř na svatební mši – se zlatou korunou na rozpuštěných vlasech, protože jsem se neodvažovala přiznat svou hanbu otci, se všemi svými hříchy neodpuštěnými – já, já jsem se ani neodvažovala pravdivě se vyzpovídat svému faráři. Ale když jsem tu chodila v zimě a byla jsem den za dnem ošklivější, protože Erlend se vůči mně nechoval tak jako dřív – vzpomínala jsem na dobu, kdy ke mně chodil večer do komůrky na Skogu –“

„Kristino –“ kněz se pokoušel zvednout její obličej – „na to teď nesmíš myslit – ! Uvědom si, že Bůh tě vidí ve tvém žalu a v tvé lítosti. Obrát se k milostivé Panně Marii, která se slituje nad každým zarmouceným –“

„Cožpak nechápeš – vždyť jsem dohnala člověka, aby si vzal život –“ „Kristino,“ napomenul ji kněz přísně, „odvažuješ se být tak pyšná a myslit si, že tvé hříchy jsou větší než boží slitování? /.../ Také tobě si troufám slíbit boží odpouštění v té chvíli, kdy o ně poprosíš – jen když se vzdáš své pýchy a uvěříš, že jeho láska je větší než tvoje nenávisť –“

UNDSETOVÁ, Sigrid. *Kristina Vavřincova*. Praha : Lidová demokracie, 1963. Vydání čtvrté. 366 s. ISBN 33-153-63